

Julius - Haupt

film

Szerkeszti:
SOMLÓ IMRE

PHÖBUS-FILM:

Pusztai szél

Lázár Mária és Jávor Pál

(Hajnal foto)

Budapest. 1937 július - augusztus hó

Lida Baarova

egy fiatal francia leányt alakít a „**Kém vagy!**”
cimü izgalmas „**UFA**” drámában

(UFA foto)

A FILM

A MAGYAR MOZI ÉS FILMSZAKMA LAPJA
SZERKESZTI: SOMLÓ IMRE

IV. év

1937. július—augusztus hó

Nyilatkoznak a „Tisza filmgyár“ alapítói

Szakmai körökben élénk feltűnést keltett a napilapok sorozatos híradása egy pénzcsoport terveiről, akik *Szegeden* a magyar filmgyártás érdekében egy nagyszabású filmgyártótelep felállítását és üzembeállítását tervezik. *Dr. Vincze* Aladár ideggyógyász és *Deésy* Alfréd filmrendező elgondolásai nyomán alakultak ki a második magyar filmmetropolisz tervei, amelyekkel kapcsolatosan munkatársunk kérdést intézett *Vincze* dr.-hoz, hogyan is képzei el ennek a szakmai szemszögből nézve hihetetlennek látszó problémának gyakorlati megoldását?

— Sajnos, félreértének bennünket — jelenti ki *Vincze* dr., — mert amikor a *Szegeden* felállítandó filmgyár ötletével foglalkozni kezdünk, az az elhatározás vezérelt csak, hogy néhány nyomorgó, munkanélküli filmembernek kenyeret adjunk. Azt a célt tűztük magunk elé, hogy az ország második legnagyobb városába életet, pezsgést vigyünk és felhívjuk a külföld figyelmét arra, hogy Magyarországon nemcsak egy látogatni való város van. (??)

Friss tehetségeket akarunk felkutatni, visszont a régi, neves írók, színészek és filmszakemberek közül foglalkoztatni kívánjuk azokat, akik eddig nem jutottak munkához.

Többverziós filmeket fogunk forgatni és itt főleg Jugoszláviára és a tőle keletre fekvő balkáni államokra gondolunk, ahol ma még egyáltalán nincs, vagy csak igen kezdetleges a filmgyártás. Szerintem a közelebb fekvő *Szegedre* szívesebben

Megjegyzéseink:

Nem értjük, idegenforgalmi propaganda akar lenni, vagy filmgyártás? Munkaalkalmak teremtése? De ahhoz kipróbált, tehetséges emberek kellenek, mert a filmgyártásnál az érvényesüléshez nem elég jogcím a nélkülözés. Altruista célokból még a világon sehol sem gyártottak filmet. A filmgyártás komoly üzleti vállalkozás, amely precíz kalkulációkon nyugszik. Sajnos, ez így van és ezért csődöt mond a lelkesedés.

eljönnek az említett országok filmesei gyártani, mint a távolabb fekvő *Budapestre*. (??)

Gyártmányainkat saját kölcsönzőnk fogja kihelyezni.

Szándékunk: az első esztendőben tíz film gyártása. Eddig kilenc szüzsét vásároltunk meg és *Stella Adorján* kivételével azokat eddig még ismeretlen, tehetséges fiatal magyar írók írták; a tizedik film témájára 3000 pengős pályázatot hirdetünk és azok rendezését arra a két tehetséges fiatal magyar rendezőre bizzuk, akiket *Berlinből* hozatunk haza.

Egy *Szegeden* felállítandó rendező- és filmszínésziskola terve is szerepel munkaprogrammunkban.

Higyjék meg nekünk, nem versenyezni akarunk a főváros filmiparával; célunk: a magyar kultúra erősítése és végül néhány érdemes embert szeretnénk kenyérhez juttatni. Ez pedig — úgy gondoljuk — nem olyan nagy bűn... **K. Z.**

Tíz éve áll üzemben a Kovács és Faludi laboratórium

Tíz évvel ezelőtt...

A kávéházi mesélőasztal mellett így kellene elkezdni annak a két szerény, halkszavú embernek a történetét, akik még a néma filmek utolsó éveiben találtak egymásra és munkájuk erejére támaszkodva alapították meg üzemüket, amely fennállásának tízéves fordulójára nemcsak a magyar filmszakma, hanem az európai piac számottevő koeficiensévé fejlődött.

Kovács Gusztáv, a néma idők nagytehetségű operatőrje és filmtechnikusa Faludi Sándor társaságában tette le alapkövét a mai *Kovács és Faludi laboratóriumnak*, amelyet dícsérő jelzőknél legjobban az jellemez, hogy üzemeikben évenként kb. másfélmillió méter film kerül feldolgozásra.

Nemzeti filmgyártásunk óriás-csizmájával lépést tartva, érte el a laboratórium mai standardját, amely a szigorúan vett laboratóriumi munkákon kívül *trükkfelvételekkel, montázsokkal, szinkronizálással, kultúr- és rövidfilmek gyártásával, hangos külső felvételek készítésével is foglalkozik.*

Kelet-Európa legmodernebb gép-óriásai, kitűnően képzett szakemberek (*Brückner János gépészmérnök, Volkmayer Antal, Mohay József, Gyuricza János és Berendik István operatőr*) irányítása mellett folyik Gyarmat-utcai telepükön a folyamatos munka, ahol átlagosan 40—50 szakmunkást foglalkoztatnak.

A 15 méter hosszú *Debbie* típusú hívógép, amely teljesen automatikusan hívja elő a negatív és pozitív filmeket — óránkénti teljesítőképessége kb. 600—700 m — a szintén *Debbie* kopírozógép

a technokrácia fölényével végzi fontos és felelősségteljes munkáját.

A laboratóriumon kívül, amely nemcsak Magyarország, hanem Svájc, Hollandia, Portugália, Ausztria, Jugoszlávia, Románia, Bulgária, Lengyelország, Palesztina kópiaszükségletét látja el, a Gyarmat-utca 49/b számú házban stúdiót szereltetett fel a két cégtárs agilitása, ahol Kovács Gusztáv eljárása alapján szinkronizálásra és kisebb játékfilmek gyártására rendezkedtek be.

Kovács Gusztáv technikai, Faludi Sándor kereskedelmi irányítása mellett éjjel-nappal folyik itt az egyenletes munka és aki objektív szemmel kísérte figyelemmel a két self made man, illetve vállalatuk karrierjét, cseppet sem csodálkozik azon, ha a szakbemutatók közönsége tapsokra ragadtatja magát, amikor a gyöngyvászónra vetített feliratról olvassák: »Kópia: Kovács és Faludi laboratórium.«

Ujra a Newyorkban. A film- és moziszakma újra visszatért régi, kedvenc törzskávéházához. Patai Lajos igazgató előzetesítése a szakma tagjai rendelkezésére állított két külön helyiséget, ahol a filmesek és mozisok a megszűnt Filmklub szeparált-ságát élvezhetik. Hiába, a filmes és mozis visszatér régi szerelméhez: **Newyorkhoz.**

A Paramount Fodor Sándor izléséről tanúskodó brosurában ismerteti idei anyagát, amely az amerikai filmgyártás 16 reprezentatívának megjelenését jelenti be mozisainknak. A filmjátszás legjobb neveivel találkozunk a Paramount-sláger szereposztásánál és reméljük, hogy azok ezidén erkölcsi és üzleti eredményeket hoznak az ismert és közkedvelt márkának.

Pusztai szél

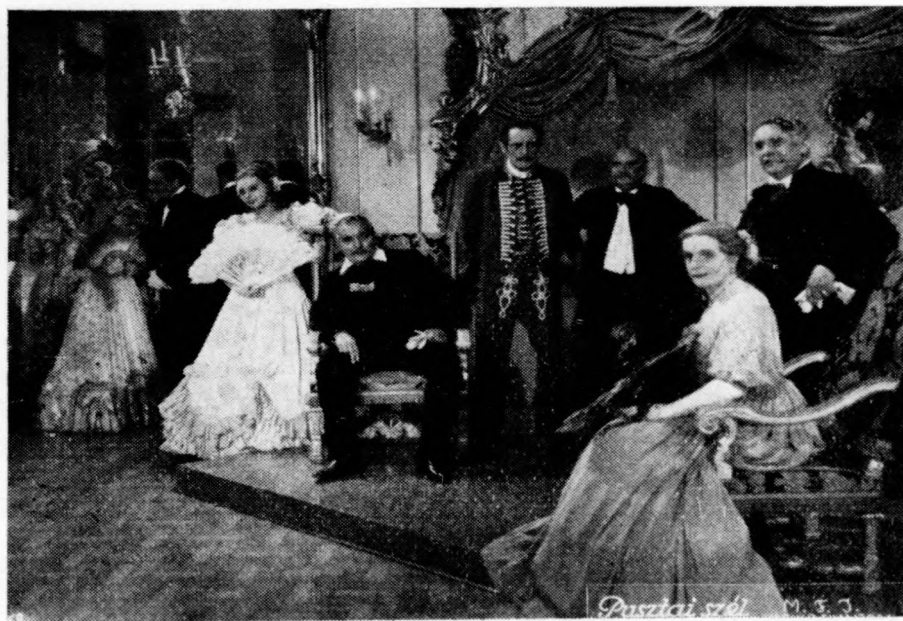
Lázár Márta, Jávor Pál és Kiss Ferenc a „Phöbus”
második magyar filmjének három sztárja

— »A Film« eredeti riportja —

Az a film, amelyet a *Phöbus* rt. ezidei második produkciójában, Gál Ernő kipróbált gyártási vezetése mellett június második felében a *Filmiroda* műtermében forgatott Székely István: a művészi fel szabadultság egészséges megnyilatkozása.

Hunyadi Sándor értékes irodalmi alkotása: a *Pusztai szél*, amelynek sikerült forgatókönyvét az ötletekben gazdag Indig Ottó írta (a legjobb kabala: még minden filmje sikert aratott), *Polgár* Tibor zenéje festi alá lebilincselően izgalmas cselekményét, *Pán* József tizenhét érdekes díszletében peregnék le a dráma megkapó jelenetét és minden kockája nemesveretű művészettel tükrözi vissza az ötvenes évek betyárromantikáját.

A producer Lázár Máriára bízta a női főszerepet (Török Anna esaplárosné), Jávor Pál pandúr strázsamestere, Kiss Ferenc őseréjű betyárkapitánya, *Rózsahegy* Kálmán öreg betyárja, *Petheő* Attila a főispán, *Juhász* József a fia, *Rajnai* Gábor az alispán szerepeiben erőteljesen állítják elénk a kor jellegzetes karaktereit. Kívülök egy sereg remek művészünk: *Berky* Lilit, *Vágóné* Margitot, *Mály* Gerőt, *Maklár* Zoltánt, *Garamszeghy* Sándort, *Gárday* Lajost, dr. *Hosszú* Zoltánt, *Kürthy* Józsefet, *Dózsa* Istvánt, *Köpeczi-Boócz* Lajost és *Szeleczy* Zitát juttatja szóhoz a bőkezű szereposztás.

A megyebálon

(Hajnal fotó)

Pán Jóska valóban remekelt avval a hatalmas díszletkomplexummal, amelyben egy megyebál ragyogó jelenetsorozatait veszik fel.

Csillogó tükrök verik vissza a bálterem gazdag aranyozású csilárjainak megszámlálhatatlan gyertyalángját; a falakon drága festmények színpompája, vagyontérő bútorok gögje szimbolizálja a pompa, az előkelőség és a hatalom stílusát.

Baldachinos emelvény alatt helyezkednek el a báli előkelőségek, nemes zene csendül, amelynek hangjai mellett az Operaház hatvan tagú balletkara, *Harangozó* Gyula vezetése mellett csodás szépségű palotást lejt.

Három oldalról fotografáltatja *Székely* rendező a káprázatos kiállítású tömegjeleneteket: Karl *Kurzmayr* középről, *Icsey* Rezső és Ágai István két oldalról rögzíti filmszalagra a táncoló párokat.

Keleti Márton rendezőasszisztens, *Feld* György a cutter minden idegszálával a jelenetbe kapcsolódva figyel, hipnotikus befolyásuk alatt tartva a díszletben lévő nagyszámú statisztéria életteljes mozgását.

Névtelen türelem és főleg rengeteg pénz kell ahhoz, hogy az ilyen arányú tömegjelenetek ennyire sikerüljenek és bizony *Székely* István lelkiismeretessége alaposan *megtáncoltatott* minden szereplőt, akik résztvettek a *Pusztai szél* megyebálján.

* * *

A rendező és a zeneszerző munkájukról:

A művészi együttes irányítói: *Székely* István rendező és *Polgár* Tibor zeneszerző. Melldöngető nagyképűség nélkül, tárgyilagos őszinteséggel nyilatkoznak szerkesztőnknek a *Pusztai szél* adottságai felől:

A rendező :

— *A magyar filmdráma bontakozó kalászeit érleli az a napfény, amely a moziközönség szeretetéből vetítődik a fényszínpadon elhangzott magyar szó és magyar játék felé. A filmdráma ma még nem érte el azt, amit a magyar dráma a színpadon már elért: az egész világ figyelemmel kíséri szerzőinket és érdeklődik színészeink iránt. A »Pusztai szél« filmváltozata jelentős lépést jelent egy új irány felé, amely rövidesen kiveti magából az eddigi mézes szirupba áztatott tucat-szüzsék filmre alkalmazásának lehetőségeit.*

Az ötvenes évek hangulatát vittem ezúttal a felvevőgép elé; tehát bizonyos mértékben, de a legmodernebb eszközökkel, történelmi filmet rendeztem.

A zeneszerző :

— *A filmdráma kísérőzenéje, ellentétesen az operett vagy vígjáték muzsikájával, nem népszerűsége törekvő műfaj. Rendeltetése: a film hangulatát fokozni, anélkül természetesen, hogy túlzásokba jusson. A cselekményt híven kell kísérenie, szinte jellemrajzot ad a szereplőkről s a film levegőjét, stílusát fejezi ki muzsikában. Ezeknél a filmeknél nagyobb szerepe lesz a zeneszerzőknek, mert feladata*

nemcsak melódiákat csempészni a hallgatók fülébe, hanem az, hogy a cselekmény hatását fokozza és belevigye a nézőtér zsöllyéiben kényelmesen figyelő közönséget a dráma hangulatába.

Remélhetőleg az amerikai filmekhez hasonlóan, a drámai kísézőzene jelentős feladatokhoz jut a magyar filmdráma fejlődése kapcsán és komponistáinknak alkalom adódik művészi alkotásokra, amely szerves és nem másodrendű része lesz az egésznek.

* * *

Két jelenetben mutatjuk be olvasóinknak a film erősen drámai magját, amelyek Hunyadi Sándor lelkében születtek meg, rajzolódtak az élettelen papírra, hogy később a kamara lencséje előtt nőjenek a képelt alakok emberóriásokká.

Az utolsó szerelmes éjszaka

(Török Anna csaplárosné (Lázár Mária) tisztaszobája. Marcangoló féltékenység űzi az asszonyhoz Üstödi Antalt (Kiss Ferenc), a betyárok vezérét.)

ÜSTÖDI: Látod, nekem nem lesz nyugodalmam soha. Hogy legyen veled? Fizessek?... Hízelegjek?... Kitarjam magam?... Dió vagyok én, kemény a héjjam, de ha feltörnél, belül bennem is édes, fehér a bél... (Ringatni kezdi az asszonyt a térdén és végtelen gyengédséggel nézi. Miután Anna egy szót sem szól, feltámad a gyanakodása, a vaásága.) Hol jár az eszed? A pandúron? A süket fülednek prézsmítálok én?... (Megrázza az asszonyt.) Te! (a nyakára teszi a kezét.) Megfojtlak!...

(Viharos, vad szerelmi éjszaka. A magafeleákezett betyár Anna karjai közt elfelejt mindent. Hajnalodik. Nyolc-tíz pandúr óvatosan felbukkan az árokból s bekerítik a korcsmát. Az egyik ló felnyerít. Az ágyasházban Üstödi felüti a fejét.)

ÜSTÖDI: Mi ez, nyerített a lovam?

ANNA (érzi, hogy érkezett a nagy pillanat): Én nem hallottam. Nem csengett a kend füle? (Mintha tréfálna, befogja a férfi fülét.)

(Az udvaron gondtalanul pihenő betyárok észreveszik a pandúrokat.)

ÖREG BETYÁR (bekiált): Antal! Antal!...

ÜSTÖDI (a kiáltozásra észhez tér, ki akarja tépni magát Anna karjaiból): A puskám!... (Anna nem engedi el, átfogja a térdét, mint egy kullancs lóg rajta és cipelteti magát a földön. Szilaj küzdelmük közben felpattan az ajtó és négy fegyveres pandúr rohan be.)

ÖRMESTER: Agyon ne verjétek, az eleven fején a jutalom.

ÜSTÖDI (elrúgja magától az asszonyt és kifulladásra, lihegve, de gögös daccal mondja): Hozzám ne nyúljanak! Megadom magam, rám tehetik a perecüket!... (Kinyújtja a két kezét, a pandúrok megvasalják Üstödöt, de érzik, hogy ennek az embernek még a pandúrok előtt is van reputációja.)

ÖRMESTER (Annához fordul, aki éppen feltápászkozott a földről): Köszönjük szépen a híradást.

(Mindenki Üstödöt nézi, aki lassan Anna felé fordítja a fejét.)

ÜSTÖDI (*hidegen, szárazon, minden szemrehányás nélkül*):
Miért tetted? (*Megvető ajkbiggyesztéssel.*) A pénzér?

ANNA (*kitör belőle minden, szívszakadva mondja a zsivány szemébe*): A szeretőmért! (*Küzködik a sírással, rekedten kiabálva mondja.*) Az elrontott életemért! (*Sírvafakad és lerogy egy székre.*)

ÜSTÖDI (*göggösen méri végig, majd undorral odaszól az őrmesternek*): Vigyenek innen, őrmester úr!

(*A pandúr a megvasalt Üstödi fejére teszi a kalapját, a vállára a szűrét. A betyár úgy viselkedik, mint egy király, akit öltöztetnek. Megindul kifelé, a küszöbön megáll, félig visszanez Anna irányába, akinek hallani a zokogását.*)

ÜSTÖDI (*inkább csak saját magának dünnyögi*): Sírsz!....
Ecetté váljék a nyálad!....

(Blende)

Istennél a kegyelem!...

(*A statáriális bíróság tárgyalótermében az alispán vallatja a bilincsekbe vert betyárt. Mindenki feszülten figyel.*)

ÜSTÖDI (*egyszerűen, csendesesen, súlyosan tagolva mondja*): Nem vagyok mán, aki voltam; sohasem szerettem házban hálni, még télen is kint aludtam. Fehér hó volt az ágyam, takaróm a pusztai szél. (*Felnevet.*) Most meg mán a kuckóba vágynék... Rájöttem, hogy aszszonyféléit is már csak fenyegetéssel, meg pénzzel tudnék magam mellett tartani! Koszos varjú legyen belőlem? Így hát mindegy nekem, mán legalább megtudom, mi van odaát.

(*A betyárok megilletődve hallgatják.*)

Istennél a kegyelem!

(Mály, Kiss Ferenc és Rózsahegyi K.)

(Hajnal fotó)

ÜSTÖDI: Alvás-e, vagy nyüzsgés... fizetek-é a pokolban?... Vagy csak por lesz belőlem? Főd, mező... csikó legel majd rajtam?

ÖREG BETYÁR (*megszóal keservesen*): Te csak te Antal, de én szívesen elbetegeskednék még egy darab ideig... (*Öreges, síró s szepegéssel fordul az alispán felé*): Hallgasson meg engem a tekintetes úr!...

ALISPÁN: Kenddel nincs szavam, kendet már elítélték Kecskeméten!

ÜSTÖDI (*a betyárookra mordul*): Ne nyivákoljatok! (*Felemeli a bilincses ökleit.*) *Agyoncsaplak!* (Az öreg betyár régi respektussal *behúzza a nyakát.*)

ÖREG BETYÁR: Jól van no, nem nyivákolok... megyek utánad, Antal, mint eddig...

ALISPÁN: Van valaki, akinek üzeni akarnak?

ÜSTÖDI (*göggös türelmetlenséggel*): Meddig álljak még itten?

ALISPÁN (*feláll, emelt hangon*): Jól van. Istennél a kegyelem!

(*Csend. Lehajtott fejek.*)

(Blende)

* * *

Tudjuk: 1937—38-ban a magyar filmek sorsa nem ott fog jobb- vagy balfelé kanyarodni, hogy a vásznon *magyar* színészek ajkáról *magyar* szó csendül; a vétót a nagyközönség mondja ki, amely mindinkább többet vár attól a magyar filmgyártástól, amely az elmúlt öt év alatt közel hatvanöt filmet produkált.

Vígjáték, operett, néhány drámai kísérlet jelölték mostanig a magyar film útját, amely a *Pusztai szél* megteremtésével fogja beigazolni, hogy a nagyközönség elfogadja és szívesen értékeli az olyan műfajt is, amelyet *a művészet és a kultúra jegyében nyújt át a magyar hangosfilm.*

Somló Imre

Lakner filmservice

Az ötletességéről jól ismert *Lakner* Artur, aki mintegy tizenöt esztendeje foglalkozik filmhirdetésekkel, Ernő öccsével társulva, »*Lakner filmservice*« céggel *műsorkötésekkel* és *filmhirdetésekkel* foglalkozó irodát létesített.

Az új vállalkozás irodahelyiségei a Newyork palotában (VII., Erzsébet-körút 9—11.) alatt vannak, telefonszáma: 144-888.

Fizessen elő
„A FILM”-re

Julius 9-én megkezdték a Heltai-film forgatását

Horovitz Richárd Művész-film vállalata idei első magyar filmjének, Heltai Jenő értékes regényének, a »111-es«-nek filmváltozatát július 9-én kezdte el forgatni a Hunniában Székely István rendező. Lázár Mária, Jávor Pál, Törzs Jenő, Csontos Gyula és Maklár Zoltán a főszereplői az irodalmi értékű színjátéknak, amely Falus István gyártási vezetése alatt készül.

A júniusban megindult ellenzéki napilap, a *Nemzet* filmrovatának vezetését dr. Rein István kollégánk vette át.

Nézzünk egy kicsit körül...

Az amerikai filmgyártók kissé idegesek. Az európai államok fejlődésben lévő nemzeti filmgyártása váltja ki ezt a nyugtalanító állapotot, mert hiába hangoztatják, hogy az európai piac felvevőkészsége számukra másodrangú kérdés, megcáfolja ezt az az erőszakos tempó, amelyet fiókjaiknak diktálnak normálfilmjeik ki-helyezései körül.

Hollywoodi tudósítónk szerint a nagyobb amerikai cégek máris elhatározták, hogy filmjeikből spanyol, francia, sőt német változatokat is készítenek, mert csak így remélik megtartani a mindjobban veszélyeztetett filmhegemóniát.

*

Falk Ignác június közepére barátságos úton megvált a Warner cégtől és a Kinó-film kölcsönosztályának vezetését vette át.

*

Körner Mihály, a szakma szimpatikus és előzékeny »Miskája«, a július végén forgatás alá kerülő Sutyi-film produkciójának vezetését vállalta. Dr. Erdélyi-nek gratulálunk, hogy gyártását erre a tehetséges szakemberre bízta.

*

Az Országos Magyar Filmegyesület a június 8-án tartott rendkívüli közgyűlésén a lemondott Törs Tibor elnök helyét vitéz Tóth Andrással töltötte be. Az új elnököt, akinek működése elé nagy várakozással néz az egész szakma, a közgyűlés tagjai hosszan és lelkesen ünnepelték.

*

Köszegi Gábor, a Paramount kölcsönosztályának vezetője, tíz évi eredményes szolgálat után megvált állásától és a Mozgóképipari kft. kölcsönosztályának vezetőjéül szerződött le.

Lajta Andor kollégánk június hó 20-án a »Néma filmről — a színes filmig« címmel tartalmas és nivós felolvasást tartott a rádióban. Érdekességével ezúttal is lekötötte hallgatóinak figyelmét.

*

Ferenczi András, aki Nagykanizsán, később a fővárosban ujságíróskodott, s közeli rokonságban van a bécsi dr. Székely Vilmosmal,

szintén a filmszakmában helyezkedett el. Segédrendezőként kezdte meg új pályáját és remélhetőleg rövidesen sikerülnie fog jelentősebb lépéssel közeledni a rendezés komoly feladatahoz.

*

Gárdonyi Sándor kartársunk július elsején átvette a Hunnia filmgyár kölcsönzőjének vidéki képviselését.

*

Készséggel adunk helyet Renner Endre rendező kartársunk kívánságának, amikor helyreigazítjuk a jószemű pesti kislány bemondása alapján írt cikkekünkben foglaltakat, amely szerint az Objektív görlsorozásán megjelent hölgyek neveit csak szórványosan jegyezte fel. Renner úr közismert lelkiismeretességét bizonyítja, hogy bemutatta azt a füzetecskét, amelyben 500 pesti széplány neve sorakozik egymás mellé és szívesen konstatáljuk, hogy a kislányt nem azért mellőzték a felvételekről, mert Renner Endre nem írta fel a címét.

A magyar film- és moziszakma tagjai
UJBÓL

a

NEW-YORK

KÁVEHÁZ

különtermeiben
találkoznak.

Figyelmes kiszolgálás!

Igazgató: **Patat Lajos**

Az elkártyázott nászéjszaka

Tőkés Anna első filmvígjátéka a „Hotel Kikelet”

— »A Film« eredeti riportja. —

A Hunnia filmgyár óriási műtermében újból Gaál Béla rendezői vezényszavára gyulladnak ki a sokezer gyertyafényű lámpák, igazodnak magabiztos művészi elgondolásaihoz legkiválóbb színészeink, mert a magyar filmgyártásnak mindig jelentős eseménye, amikor ez a prominens rendező-művészünk áll a felvevőgép mellett.

A Hajdú-film Daróczy produkciójában, Falus István gyártási vezetése mellett készíti idei második attrakcióját, a Vadnay László jókedvéből született *Hotel Kikelet* című énekes vígjátékot.

Ábrahám Pál »márkás« zeneszámai, Vincze Márton pompázó díszletei, Vidor Andor kép- és Lázár István hangfelvételei biztosítják a film számára az »elsőrangú« jelzőt, amelyet a válogatott szereplők névsora: Tőkés Anna, Turay Ida, Komár Juliska, Páger Antal, Kabos Gyula, Uray Tivadar, dr. Palló Imre, Kováts Terus, Vágóné Margit, Mály G., Pethes S. és F., Nagy Gy., Zátony K., Tapolczay Gy., Bárdi Ö., Balassa J., Déri H., Heltai A., Berczy G. stb. még erőteljesebben támaszt alá.

Tőkés Anna

(Fotó Manninger)

Hotel Kikelet

A műterem bejáratain udvariasan erélyes táblácska adja tud-
tul: »A zárt és az egész műtermet betöltő díszletre való tekín-
tettel vendégeket nem szívesen látunk!« Természetesen ez csak a civil
látogatókra vonatkozik, akik ilyen látványos alkalmakkor túlzottan
szokták igénybe venni az örökké mosolygó *Daróczy* előzékenységét.

Vincze Márton díszlettervező büszkén kalauzol végig a kettős
műteremben felépített 30×24 méter nagyságú díszletkolosszuson. A
hall, két telefonfülke, írószoba, kártyaterem és a gyönyörű virágok-
kal feldíszített terrasz egységes egészet képezve nagyszerű látványt
nyújtanak. (Felejthetetlen lesz az a nagy fahrt, amely a főszereplő
Tőkés Anna bevonulását kíséri végig.)

Páger, Turay, Kabos és Pethes S.

(Fotó Manninger)

Boldogan ujságolja *Vincze* Márton, hogy a valódi Mecsek Üdülő-
ház igazgatósága nemcsak a virágdíszítést és bizonyos világítási effek-
tusokat vett át díszlettervei nyomán, hanem a készülő film címe után
magát a szálló nevét is *Hotel Kikelet*-re keresztelte át.

Jó ómen.

Reméljük, ugyanilyen sikere lesz a *Hotel Kikelet*-nek a gyöngy-
vásznon is.

Egy férj fellázad...

A kedvesen bonyolódó mese két házaspár félreértéseken, hely-
zetkomikumok tengernyi változatán át gördülő története az első árny-
felhőtől a felragyogó napsugárig.

A »*Hotel Kikelet*« bájos tulajdonosnője (*Tőkés* Anna) ügyesen
eltitkolja a szálló férfitvendégei előtt, hogy asszony és férjét (*Pá-
ger* Antal) titkárjaként szerepelteti. A szerelemre léhes férfisereg
hiábavaló ostroma féltékenyvé bőszi az eltitkolt férjet és fellázad
felesége üzleti politikája ellen.

Ez az első összezsúpolás a tulajdonképeni kútforrása a sorozatos vídamságoknak.

Szín: Mária és Péter (Tökés és Páger) közös hálószobája, amelyről a vendégek mitsem sejtenek. Villanykapcsoló kattogása. Mária az ajtóban; kicsit kimerülten, ijedten simítja hátra a haját. A szobában két ágy áll egymás mellett; a szélső ágyban fekvő helyzetéből kicsit felemelkedve ül a gyűrött párnák között Péter. Álmos, hunyorgat, megnézi az éjjeliszekrényen az órát.

PÉTER: Negyed három!

MÁRIA (ásít, kicsit unottan): Nem tehetek róla, drágám. A vendégekkel foglalkozni kell. (Vetkezni akar.)

PÉTER (egészen felül az ágyban, kezével átfogja a térdét. Mérgesen): Mi az, hogy foglalkozni kell? Hol van az megírva, hogy egy hoteltulajdonosnak mindennap reggel háromig foglalkozni kell avval a nyavalyás vendéggel? Pezsgőzni, táncolni, udvaroltatni... Mit csinálnának a t. vendégeid, ha véletlenül férfi lenne itt az igazgató, mint más rendes szállodában?

MÁRIA (már levetkőzött, pongyolában. Az ágy szélén lekopogja.)

PÉTER (dühösen az ajtó felé): Szabad!

MÁRIA: Én kopogtam.

PÉTER: Ja!...

MÁRIA: És most fordulj be szépen és aludj.

PÉTER: Nem alszom... nem, nem, nem,, ma nem intézel el ilyen egyszerűen, ma nem alszunk!

MÁRIA: Ne ordíts!

PÉTER: De igenis ordítok... Reggelig fogok ordítani. Mert nekem ebből elég volt. Érted? Elég! Unom.

MÁRIA (íjedten, kérve): De kérek, Péter... Felébred az egész ház...

PÉTER (ordít): Ébredjen! Nem bánom. Már negyed három. Eleget aludtak.

MÁRIA: De meghallják...

PÉTER: Hadd hallják. Elvégre a lakásomban akkor veszekszem a feleségemmel, amikor akarok. (Felugrik, papucsot vesz fel, Máriához megy véstjósloán.) Te! Nem tűröm...

MÁRIA (rémülten Péter szájára teszi a kezét): Csönd!

PÉTER (egész halkán): Nem tűröm!

MÁRIA: Mondd, megőrültél? Féltékeny vagy? Ez a legújabb! Szamar gyerek! Hát nem bízol bennem?

PÉTER: Benned sohasem bíztam. Az udvarlódban bíztam. Abban bíztam, hogy öreg és hülye. Abban bíztam,, hogy megunja és elutazik. De egy éve ül itt és nem akar elmenni. Ez tudja a trükköt, hogy a legerényesebb asszonynak is csak az kell, hogy ne menjenek le a nyakáról!...

MÁRIA (könnyesen mosolyog rá, meghatottan): Gyere ide, hadd csókoljalak meg.

PÉTER (böszülten hátrál): Ne csókolj meg. A bárót csókold meg és az összes vendégeidet csókold meg. A férjet azt nem kell megcsókolni. Az nem fizeti a drága napi penziót... Mondd, hát

meddig fog ez így tartani? Miért kell nekem így bujkálni? Miért kell éjfélután lábujjhegyen beszöknöm a szobádba és hajnalban álmosan kiszökni? És miért kell túrnöm (*ordít*), hogy naponta száz éhes férfizem legeljen a feleségemen? Én ezt nem birom. Én egyszer fogom magam és úgy közibök vágok, de úgy közibök vágok...

MÁRIA (*gyengéden*): Miért, Péter? Jól tudod, hogy miért van ez így... az a sok férfi mind én miattam jön ide és költi a pénzét; ha megtudnák, hogy én ebben az épületben a férjemmel lakom, akit szeretek, kiürülne a szálloda.

PÉTER (*ordít*): Hát én füttyülök a vendégek pénzére...

MÁRIA (*dühösen*): Ne ordíts!

PÉTER: De ordítok. Itt nem parancsolsz, itt nem vagy az irodában, és figyelmeztetlek, ha még egyszer úgy beszélsz velem a személyzet előtt, mint délután, én fogom a kalapom és úgy itt-hagylak, de úgy itthagylak...

Dr. Palló Imre és a cigányok

(Fotó Manning)

MÁRIA: Ne fenyeget, nem vagyok ijedős, és vedd tudomásul, ha megint nem köszönsz a bárónak, hát megint le foglak szidni.

PÉTER (*rettenetes haraggal megmarkol egy párnát*): Ugy? hát tudd meg, hogy ezentúl senkinek sem fogok köszönni. Mert én holnaptól kezdve a férjed leszek és a terrazon pont a báró úr előtt foglak megcsókolni, mert nekem ebből elég volt! Én hencegni akarok veled, a mindenségit! (*Lefekszik, dühösen hátat fordítanak egymásnak.*) Jó éjszakát! (*Csend.*) Azt mondtam: jó éjszakát!

MÁRIA (*ásítva*): Mit mondtál?

PÉTER: Jó éjszakát!

MÁRIA (*közönyösen*): Igen. (*Ásítva.*) Jó éjszakát!

(Blende)

Két házaspár: négy remek színész...

Hozzáértőbben nem lehetett volna házastársi kötelékben egymás mellé állítani a film főszereplőit. Az összes anyakönyvvezetők eljöhethének tanulni. Egyrésztől *Tőkés Anna* és *Páger Antal*, másfelől *Turay Ida* és *Kabos Gyula* alábbi nyilatkozataikkal tesznek erről tanúságot:

Házaspár No. 1.

Tőkés Anna: »Első vígjátéki filmszerepemért köszönetet mondok a szerzőnek, aki megírta, a producernek, aki reám osztotta és *Gaál Bélának*, aki végtelen türelemmel és sok-sok szeretettel, rendezői figyelmességgel vesz körül. A ragyogó külső felvételek élményt jelentettek számomra és nagyon türelmetlenül vártam a mai napot, amikor betegségeből felépülve, ismét felvevőgép elé állhatok. Teljesen egészségesnek érzem magam, hogy újból civakodhatok filmbeli férjemmel, *Páger Antallal*.«

Páger, Justh és Turay Ida

(Fotó Manninger)

Páger Antal: »Irigylésreméltó karriert csináltam a szállodai szakmában: májusban még lohndiener voltam, ma már titkár vagyok. A helyzetem egyébként ugyanaz: mindkét filmben engem szidnak a vendégek. Be kell látnom — most az egyszer igazuk van, mert egy ilyen feleségre, mint *Tőkés Anna*, lehet, szabad és kell féltékenynek lenni!«

Házaspár No. 2.

Turay Ida: »Ugy otthagytak a nászéjszakámon, mint az a bizonyos Szent Pál annakidején azokat a bizonyos... — ne beszéljünk erről, nem akarok nemzetiségi kérdést csinálni a dologból. Fájdalom, még azt sem mondhatom, hogy erre csak a *Kabos* képes, mert kártyás szakkifejezéssel élve, ebben a metiérben *Págerrel* parolit csinállok...«

Turay művésznő panaszát félfüllel meghallotta *Páger*, aki élénken utasítja vissza a vádaskodást: »Tiltakozom *Turay* Ida kijelentései ellen. Nem tehetek róla, hogy második nászéjszakáján vízbe hagytam. Az ódiomot a szerzőre hárítom. (Titokban szidom is érte eleget!...)«

Kabos Gyula: »Nem tudom egész biztosan, én hagytam-e ott a feleségemet, vagy ő hagyott el engem? A nászéjszakán állítólag elkártyáztam az egész hozományt... No mondja már, az a pár pengő! Sajnos ez a formám, *Vadnay* még a filmben sem hagy nyerni.«

* * *

Tőkés Anna vakbéloperációja miatt a belső felvételek megkezdését egy héttel el kellett halasztani. Az epizód szerepekre kiválasztott színészek mit sem sejtve jelentkeztek a kijelölt időben munkára *Renner* rendező-asszisztensnél.

— Kérem uraim, mához egy hétre legyen újból szerencsém — udvariaskodik *Renner* Endre — a felvételekre csak akkor kerülhet a sor, mert sajnos, a *Tőkésnek* felvágták a hasát!

— Micsoda kibeszéd ez: a *tőkésnek* felvágták a hasát, — méltatlankodik *Major* István, — hiszen *Daróczy* odakünn sétál az udvaron!....

Csak akkor nyugodott meg, amikor felvilágosították, hogy a *Tőkés* és nem a *tőkés* esett át a vakbélműtéten.

* * *

Ebédszünet alatt *Ábrahám* Pál, a *Hotel Kikelet* zeneszerzője a nászéjszakán elkártyázott hozomány regresszkeként sakkmérkőzésre hívja ki *Kabost*.

— Tíz pengőbe megy a parti! — *Kabos* teszi az ajánlatot és *Ábrahám* Pál szó nélkül elfogadja.

Sakktáblát hozatnak, felállítják a figurákat, nekigyürköznek, de az első lépés előtt *Ábrahám* Pál megfogja *Kabos* kezét, elővesz egy tízpengőst és sokatmondóan kacsint felé.

— Betenni!

— Minek? — legyint a komikus. — Te csak jó vagy nekem tíz pengőre!

Azt hiszem, további lépésekre nem került sor.

* * *

A *Hajdú-film* második magyar ujdonságát új cég, az »*Elit*« filmvállalat hozza forgalomba, amely *Árvai* Sándor kartársunk és *Klimm* Albert bonyhádi mozgósínháztulajdonos alapítása.

Klimm Albert számottevő tőkével, a magyar film iránti jogos bizalommal és szeretettel tette le vállalkozása alapkövét, amely — ismerve nobilis gondolkozását és elveit — feltétlen ki fog tartani címbeli meghatározása mellett.

Árvai Sándor szakmai hozzáértése, közkedvelt személye még akkor is biztosítaná a *Hotel Kikelet* számára az új idény magyar filmanyagában a vezető szerepet, ha annak gyártói mögött még nem állana az a közönségsiker, amely legelső produkciójukat a kárikulai hőség ellenére is fogadta.

Somló Imre

Urilány szobát keres

Zilahy Irén első magyarnyelvű filmje a műteremben

A Magyar Filmiroda, egyben a hazai hangosfilmgyártás, mozgalmas júliusának feljegyezni való nevezetessége volt az a dátum, amikor Zilahy Irén, az Európaszerte ünnepeelt primadonna első ízben lépett magyarnyelvű filmben fellevegő-gép elé.

Az ezerkezű Radó István gyártási vezetése alatt egy új filmgyártó társaság: a Prizma-film, Balogh Béla rendezésében forgatja a Kulinyi-Rejtő-Zsigmond operettjének László Miklós forgatókönyvéből készült *Urilány szobát keres* című énekes-táncos vígjáték filmváltozatát.

Számtalan ötletet, jobbnál-jobb karakterfigurákat állított forgatókönyvébe László Miklós, a rutinos színész-író és a szereposztás — különösen a megfelelő címszereplő megtalálása — nehéz feladat elé állította a produkciót. Gratulálhatunk Radó Istvánnak, akinek leleményessége, fáradhatatlan utánjárása eredményezte, hogy a főszerep eljátszására sikerült leszerződtenie Zilahy Irént.

A »Paprika«, a »Tovaris«, a »Pajzán éjszaka« világsikert aratott francia és német filmek főszerepeiben a magyar Zilahy Irén művészetét hirdették a legnagyobb metropolisok neonreklámjai, de a nyanyelvén a fényszínpad vásznáról ezúttal halljuk legelőször behízselgően dallamos hangját.

Partnere: Somló István, aki féligmeddig szintén debütánsa a magyar filmnek; ez lesz az első, igazi vezető szerepe. A többi fontosabb szerepeket Lengyel Gizi, Kabos Gyula, Ajtay Andor, Földényi, László Miklós, Mihályfy Béla, Pártos Erzi, Salamon Béla és

Radó Sándor játsszák. (Ez az első alkalom, hogy a két örökké rivalizáló komikus együtt szerepel. Természetesen még a filmben is veszekednek egymással.)

*

Zilahy Irén a produkció üdvöskéje; nem primadonnáskodik, nem kényes sztár, finom úrihölgy, akiről az elragadtatás megbecsülésével beszél Balogh rendező:

— Zilahy Irén stílusos, igazi nagyvilági nő, akivel kellemes dolgozni. Sok eredeti ötlete van, a rendező intencióit hang nélkül teszi magáévá, szóval: igazi filmsztár. Szívesen alkalmazom ugyanezeket a dícsérő jelzőket a film férfi főszereplőjére, Somló Istvánra, aki közvetlen, kedves, nagyszerű színész, olyan, akire a magyar filmgyártásnak nagy szüksége van. Pózmentes, az »igazi férfi« típusa s ami nagyon fontos, mikrofon-hangja behízselgően kedves.

*

És a primadonnának mi a véleménye az itthon készülő filmekről, a műtermi életről, a becézgető szereptről, ami idehaza körülveszi?

— Őszintének kell lennem? — ad kérdésemre választ Zilahy Irén. — Bizony egy kissé félttem eleinte, mert magyar filmben még nem állottam fellevegő-gép előtt s az eddigi óriási méretekhez szokva, a magyar filmgyártás technikai fogyatékoságaitól tartottam. (Kurzmayer operatőr az ellenkezőjéről tett bizonyosságot.)

— Az első kellemes meglepetés a forgatókönyv átolvasásakor ért, elárulhatom, ez volt a legboldogabb napom. Örömmre szolgáltak a ragyogóan sikerült próbafelvételek és végleg megnyugtattak a házi vetítőben lepergett részletek, ame-

lyekkel remélhetőleg a publikum éppen úgy meg lesz elégedve, mint én.

— A produkció a legnagyobb figyelemmel vesz körül. Borzasztóan szeretem (igenis, ezt a jelzöt használta a művésznő) ezt a bűbajos társaságot: Radó István producert, Balogh Bélát, a Margit nénit, a Móczát, a Guttman bácsit, akik mind azon fáradoznak, hogy az első magyar nyelvű filmem a legjobban sikerüljön.

*

Egy hét múlva már a külső felvételekre kerül a sor, amelyek Eger festőien artisztikus környékén készülnek. De ezután sem következik a

megérdemelt pihenés. A Prizma filmgyártó kft. az új szezonra még három magyar filmet gyárt. Az első Mórincz Zsigmond: Uri muri c. vígjátéka, amelyet Emőd Tamás—Vincze Zsigmond zenés játéka, a Szép vagy, gyönyörű vagy, Magyarország! követ, harmadiknak pedig Gárdonyi Géza egyik dramatizált novellája tesz befejező pontot első évük programja után.

A Prizma bemutatkozó alkotását, az Urilány szobát keres c. Zilahy-filmet a Pátria filmvállalat hozza forgalomba. (S. I.)

Jávor Pál éjjeli zenét adott Bársony Rózsinak

Nyári éjszaka. Csönd. A holdsugár ezüst palástjával burkolja be az akácós végénél előbukkonó zöld zsalugáteres kúriát... — kérem a mosolyt mellőzni, nem lírai novellával óhajtom »A Film« olvasóit meglepni, csupán a most készülő »Viki« című Gál Ernő produkció egyik jelenetének hangulatát igyekszem szavakkal visszaadni.

A főszerepet játszó Bársony Rózi néma jelenetét állítja be Keleti Márton rendező. A forgatókönyv szerint: Jávor Pál éjjeli zenét ad Bársony Rózsinak.

— »Kérem vigyázni! Most készül a délamerikai verzió! — figyelmezteti a művésznőt tréfásan Kurzmayer operatőr.

Horváth Pista zenekara csodálatos magyar nótát játszik, Bársony művésznő boldog mosollyal hallgatja a nyitott ablak mögül Jávor cigányzenébe sóhajtott vágyakozását.

— »Jó voltam?« — kérdezi a fénypróba után rendezőjétől.

— »Pompás! Egyetlen szöveghibát sem csináltál Rózsikám!« — válaszolja Keleti Marci és máris a következő jelenet beállítására ad utasítást.

* * *

Bónyi Adorján vígjátékából, Nóti Károly forgatókönyve nyomán készül a Kinó idei magyar ujdonsága: a Viki. Gál Ernő nivós produkciójában Keleti Márton rendezi a magyar levegőjű filmet, amelynek zenéjét Ábrahám Pál írta és a címszereplő Bársony Rózsikán kívül Jávor Pál, Csontos Gyula, Kabos Gyula, Pethő Attila, Somogyvári Rudolf, Berky Lili, Nagy György, Mály Gerő, Kiss Manyi és Fáy Béla jutottak benne művészetüknek megfelelő szerepekhez.

Személyi változások az Universálnál

Az Universal nemrégiben ki-nevezett newyorki vezérigazgatója, Gustav Schaefer, G. R. Cauty urat állította az Universal európai szervezetének élére.

Cauty, az új európai vezérigazgató, 1936-ig az Egyesült Államok

kereskedelmi meghatalmazottja volt különböző európai országokban, ahol mint az Egyesült Államok kereskedelmi attaséja működött. Beosztásában a filmügyekkel különösen behatóan foglalkozott, miért is Európa filméletével szoros kapcsolatban áll.

A „120-as tempó” rendezője mondja:

— Egy *nagyszerű* vígjátékot filmre transzponálni nem a legkönnyebb feladat, mert a mind igényesebb közönség sokkal többet vár a »*vásznon művészeitől*«, mint a színpad kötött dimenziójú adottságaitól. A »*120-as tempó*« megfilmesítésénél viszont egy olyan *tökéletes* forgatókönyvet kaptam (Szántó Armand és Szécsény Mihály munkája), amely a fokozott követelményeket is kielégíti.

— A főszereplők megválasztása nem kis gondot jelentett, de *Muráti Lili*, *Mezey Mária*, *Básthy Lajos*, *Kabos Gyula*, *Vízváry Mariska*, *Mihályfi Béla*, *Z. Molnár László* és *Dénes Györgynél* megfelelőbbet rendező nem találhat.

— A zeneszerző: *Zerinváry Andor* — bár aktív katonatiszt — első filmmuzsikájával fogja igazolni a már népszerűvé lett szerzeményei (Hazudik az álom, Ma utoljára kérem stb.) slágerjogosultságát.

— Technikai munkatársaim közül elsősorban *Vidor Bandi* operatőrrel mondok egy-két dicsérő szót. Kitünő szemű munkatárs; kiforrott tehetségével áll mellettem s »*A Film*« nyilvánossága előtt szorítom meg a gyönyörű felvételekért a kezét. — A hangfelvételeket *Lázár mérnök* készíti, asszisztensem *Winkler Tibor*, a filmet *Farkas Zoltán* állítja össze.

— A *Soltész Endre* és *Kassay Elemér* közös produkciója nívót fog jelenteni a magyar filmgyártásban és *Székely Sándor* producer mindenhez értő gyakorlati tudása fogja fémjelezni azt a tempót, amelyet már a film címe is diktál.

Köpeczi-Bóocz, Mezey Mária, Mihályfi Béla, Muráti Lili és Básthy Lajos
(Foto Faludi)

Megkezdődtek a szakbemutatók:

Pesti mese

Átütő közönségsiker, amely minden orthodox teórián (szezonvég, kánikula, szerencse és pech) átgázolva, kizárólag azzal lopta be magát a mozilátogatók szívébe, mert jó. Egész egyszerűen jó. Semmi több. A kis Turay Ida nagy sztár lett, Dobos Anny végtelenül bájos, Páger életteli figurája felejthetetlen filmalakítás, Kabos túlzásmentesen mulattat, az összes epizódszereplők nagyszerűek. Vadnay László sikerült filmkönyvét Gaál Béla ötletesen rendezte, Eiben szépen fotográfálta.

Daróczy József »Hajdu-film« produkciójának bemutatkozó vígjátéka értékes garancia a továbbiakra; Falus István gyártási vezetésének finom, úri stílusa, filmgyártásunk utánozhatatlan, egyéni valőrje.

Állandó kacagás, tapsfergeteg minden jelenet után, emelkedő kasszarapportok, hol volt itt a nyár?

Az én lányom nem olyan

Élénk érdeklődés közepette mutatta be a *Harmónia* film, Pless Ferenc produkciójában gyártott első idei magyar filmjét, Csathó Kálmán vígjátékának, Nóti Károly forgatókönyvéből készített filmváltozatát.

Vajda László szellemes ötletekkel frissítette fel a szüzsé cselekménybeli hiányosságait, amely a jól megválogatott színészek játékában mulatságos egészé kerekedett.

Tolnay Klári, Turay Ida, Ráday, Kabos, Rajnai, Gombaszögi Ella, Vízváry Mariska és Greguss Zoltán alakításaikkal ezuttal is kiérdemelték a bemutató szakközönségének tapsait.

Mámi a címe a Budapest film r. t. első produkciójának, amelyet Török Rezső szüzséjéből, Vaszary János rendezett. Dr. Bajusz Péter produkciójának felvételei Fedák Sári, Szepes Lia, Törzs Jenő és Pataki Jenő főszereplésével július első napjaiban fejeződtek be.

A H. T. film kft tartotta az Idei első szakbemutatót.

A nyári szünet alatti átalakítást munkálatokat megelőzőleg, a már bezárt Kamara mozi két estére kinyitotta kapuit. A H. T. film kft. tartott külföldi anyagából szakbemutatót, amelyen egy amerikai és egy osztrák film került vetítésre.

A »**Mr. Deeds**« az amerikai Columbia produktuma, amely Frank Capra rendezésében Gary Cooper és Jean Arthur-ral a főszerepekben egy húszmillió dolláros örökség bonyodalmaival igen szellemesen szatirizálja.

A »**Premiere**« az osztrák filmgyártás szokatlanul bőkezű kiállítású bűnügyi filmje, amely Bolváry Géza rendezésében Zarah Leander, Attila Hörbiger és Theo Linggen főszereplésével ragadtatta tapsokra a megjelenteket. A revüjelenetek vetekszenek az amerikai filmek kiállításával, a frappáns cselekmény izgalmai pedig jelenetről-jelenetre fokozák az érdeklődést.

Mindkét film jelentős közönségsikerre tarthat számot.

A férfi mind örült! szakbemutatójának példátlan sikere minden kritikai méltatásnál ékebben dokumentálja annak értékeit. Helyszűke miatt részletesebben nem foglalkozhatunk a filmmel, amelyre következő számunkban még visszatérünk.

Huszonkét válogatott üzletfilm az UFA idejében

Az az intenzív érdeklődés, amely az elmúlt idényben a külföldi filmvállalatok közül az UFA anyagát állította a szakmai élett homlokterébe, nem pusztán a véletlennel köszönhető.

A filmszakmában legfeljebb egyes filmek kiugrásánál érheti az embert e fajta meglepetés, az UFA előretörése viszont annak a céltudatos munkának látható eredménye, amely a német filmipar számára hivatva van visszaszerezni régi hegemoniáját.

Nem dübörgő jelszavak puffogtatása, de komoly, felelősségteljes munka jelzi az eddig megtett utat, amely nyilegyenesen halad a kijelölt cél: az erkölcsi és üzleti siker felé.

Megállapíthatjuk: amit most egy esztendeje anyagával kapcsolatosan ígért üzletfeleinek az UFA, 100%-ig bevált. Ez az erkölcsi tőke pedig egy filmvállalat tarsolyában megfizethetetlen érték.

*

Az 1937—38-as idényben 22 válogatott filmalkotást találunk az UFA anyagában, amelyekből hatot a július hó 26-án kezdődő I. országos bemutatóján prezentál a szakmának.

A szlányi Károly ötletes szüzséjéből készült a **Hét pofon** című vígjáték, amely Lilian Harvey, Willy Fritsch és Sima Oszkár főszereplésével a derűs kalandok izgalmas sorozata. Martin Pál tempós rendezésében minden eddigi vígjátékot hosszakkal ver. (Annyi honfitársunk dolgozott ennél a filmmel, hogy majdnem magyarnak számít!)

Karl Ritter hatásos rendezése adja meg az izgalmas tempót a **Kém vagy!** című drámának, amely Lidia Baarova és Mathias Wiemann főszereplésével készült.

Conan Doyle ismert regényalakja elevenedik meg Hans Albers új filmjében: **Sherlock Holmes**. Partnere Heinz Rühmann és Hansi Knoteck. A rendező Karl Hartl neve pluszértéke ennek a remekül felépített darabnak, amely alkalmat nyújt Hans Albers-nek eddigi sikereit szaporítani.

Rökk Marika filmje: **Karusszel** a bemutató kedves meglepetése. A bájos művész nő partnere ezúttal Georg Alexander.

Detlef Sierck mesteri rendezésében új sztárt avat az UFA. Zarah Leander ez, aki az **Uj partok felé** főszerepében mutatkozik be. A kivételes tehetségű, csodálatosan szép művész nő partnerei: Viktor Staal, Willy Birgel és Carola Höhn.

Az UFA első magyar filmje kerül utolsónak vetítésre, a Vaszary János rendezésében készült **Édes a bosszú!** Francia szellemesség, fülbe-mászó muzsika, prominens művészek az élen Erdélyi Mici, Ráday Imre és Páger Antal triójával, a filmjátszás igazi csemegéjét nyújtják a fordulatos vígjátékban.

*

Az Ufa változatos anyagában, még további tíz olyan filmet találunk, amelyek mindegyike kiállotta már Hubrich Virgil, a vállalat magyarországi igazgatójának kritikai tűzpróbáját.

A **La Habanera** Zarah Leander második filmje. Exotikus, kalandos bűnügyi szenzáció.

Elsler Fanny, a híres magyar táncosnő, a sasfiók szerelmesének meghatározó története, Lilian Harvey és Willy Birgel főszereplésével.

Maria Cebotari két nagy filmje. A **Gasparone** Millöcker világhírű operettjének filmváltozata, G. Jacobi rendezésében; viszont a **Starke Herzen** a művésznőt erősen drámai cselekmény középpontjában szerepelteti.

Tasnádi-Fekete Mária, Lil Dagover és Willy Fritsch társaságában egy drámai szerepben lép elénk, amelynek szüzséje az ifjúság problémájából vette tárgyát. Hasonló a »Negyvenéves asszony«-hoz itt két fiatal fiú a főszereplő.

De viszontlátjuk a művésznőt egy vidám zenés filmben is: **Daphne und der Diplomat** a címe és Peter Petersen, Karl Ludwig Diehl a partnerei.

Az UFA második magyar filmjéről sem szabad megfeledkezni. Bár csak hetek választanak el a gyártás megkezdésétől, a címét és szereposztását nem árulják el.

Meglepetésnek szánták.

Szívesen fogadja a szakma az Ufa meglepetéseit, mert abból a moziknak csak előnyük származhatik.

A Fox első bemutatóján

ízeltőül három filmjét pergettte le. Két történelmi háttérű filmregényt: *Lloyd's of London* és a *Bíboros futárja* címmel, amelyekben az intelligens és komoly művészetet kedvelő közönség szórakozást fog találni.

A könnyű műfajt képviseli a *Gazdag ember leánya*. Irving Berlin zenéje és a Ritz Brothers-ek eredeti humora főerősségei a fordulat mesével fűszerezett revüfilmnek.

Kormos Géza filmvállalata erősen készülődik az új idényre. Nemcsak kísérőfilmekkel fogja a jövőben a mozikat ellátni, hanem egész estét betöltő filmet is találunk új anyagában.

Néhány 1200 méteres cowboyfilmen kívül a *Ramayana* c. dzsungelfilmet *Pluhár István* magyar konferanszával is megjelenteti, továbbá a *Lehullt rózsák* (ideiglenes cím) c. vallásos filmjét, amelynek az eucharisztikus kongresszus ad aktualitást.

Hollywoodi filmszínészek magyar filmben.

A »120-as tempó« filmváltozatának egyik felvonása Amerikában történik, ahová a főszereplő *Báthy* karriért csinálni vándorol ki.

Székelly Sándor producer élelmességén múltott, hogy ezekben az amerikai jelenetekben »hamisítatlan« hollywoodi filmszínészek szerepelnek, akik szabadságuk alatt véletlenül rándultak Budapestre.

Viszont az már nem véletlen, hogy munkájuk tiszteletdíja jelentékenyen alacsonyabb, mint amelyet a hollywoodi stúdióknál élveztek.

A világ moziparkja. Az egész világon 66.000 filmszínház működik. Hatalmas szám, amelyből a majoritás (35.200) Európáé. Amerika mozgóinak száma 25.370, Ázsiáé 4940, Afrikáé pedig már csak 345.

Lux film: Így él Kína.

Sven Hedin egykori munkatársának, a svéd *Soederblomnak* kitűnő filmje, amely a távolkelet fantasztikumát, izgalmakkal telített realizmusát mutatja be. Egyszerű emberek primitív életének keresztmetszete, ópiumszívók titokzatos barlangjai, véres forradalmak a beállítottság mellőzésével fotografálva. A filmkultúra jelentős értéke.

„Szerelemből nőszültem“ a velencei kiállításon.

A *Phöbus* briliáns vígjátéka, a »Szerelemből nőszültem« laz idei velencei filmkiállításon kerül először bemutatásra. Akik látták — ennyire elragadtatott jelzöt még nem aggattak filmre — feltétlenül megvannak győződve arról, hogy komoly esélyei vannak a világ filmtermékeinek versenyén.

Ellőték a jobbkaromat... Háborús katonanóta, hej de sokan emlékszünk rá. Most újra felhangzik. A *Cinema film kft.* magyar filmjében, a *Pergőtűzben* egyik jelenete alatt énekli a főszereplő *Kiss Ferenc*.

Agotai Lajos tehetséges rendezésében készült »a magyar hősiesség éposza« megjelölését viselő háborús film teljes felkészültséggel várja szezoneleji bemutatóját.

Palugyay Farkas kitüntetése. A Kormányzó Ur Ófőméltósága *Palugyay Farkas* urat, a *Paramount* vidéki osztályának vezetőjét — harctéren tanúsított hősiesség magatartása elismerésül és katonai kitüntetései alapján — a *Vitézi Szék* tagjai sorába iktatta. Ez a magas kormányzói kitüntetés őszinte és osztatlan örömmel tölti el a magyar filmszakmát is, amely *Palugyay Farkas*ban értékes munkatársat és kitűnő kollégát ismert meg. Vitézzé avatásához magunk is szívből gratulálunk.

Felelős szerkesztő és kiadó: *Somló Imre*.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VII., Erzsébet-körút 8. III. (Filmház)

Telefon: 1-374-38.

Megjelenik évente tízszer. — Előfizetési ára egy évre tíz pengő.

Elbert és Társa, Budapest, V., Kádár-utca 5. Telefon: 1-213-31.

KOVÁTS BÉLA MIHÁLY

HANGLEMEZKÖLCSÖNZŐ

Zenei reklámszervezés, hangfelvétel, rádió,
gramofon, erősítő, vétel, csere, eladás

Budapest. VIII. ker., József-körút 19

Udvarban

Telefon: 33-21-66

Udvarban

Kísérőfilmekre, kultúrfilmekre
mindenkinek, tehát

Önnek is szüksége van!

A

VII., Erzsébet-körút 8.

Telefon: 1-374-38

Filmjeink a
Royal színházak-
ban jelennek meg

Filmjeink
a kultúra önálló
értékei!

FILMJEI

a műsorok
nélkülözhetetlen
kiegészítői!

Szögyén Tibor Banküzlet

VI., Teréz-körút 56.

Telefonok:

13-9-92, 26-3-27, 12-7-49

Alapítva: 1920

**Bankszerű
hitelműveletek**

A
ROYAL APOLLO
és **CORSO** filmszin-
házak juliusi attrakciója
Sven Hedin munkatársa,
a svéd **Soederbom**
vezetése alatt készült
hatalmas expedíciós film:

IGY ÉL KINA

Az expedíció 20000 kilo-
méteres útján örökítette
filmszalagra a 400 milliós
Kina ezeréves kulturáját,
a kínai néptömeg életét,
küzdelseit, forradalmait,
műemlékeit és a mai
modern Kínát.

A film elénkhozza — a
ma különösen aktuális —
háborús készülődéseit a
japán és az orosz ellen-
séggel szemben.

Szórakoztat, tanít,
gyönyörködtet ez a film:

IGY ÉL KINA

LUX film-
gyártó
és filmforgalmi kft.
BUDAPEST, VII.,
Erzsébet-körut 8. III.
Telefon: 143 - 195